

Anica Imrek
Sanja Vukelić
Dubravka Jakovac
OŠ „Ivana Brlić-Mažuranić“,
Rokovci-Andrijaševci

Načini i kriteriji ocjenjivanja u nastavi matematike, 5. - 8. razred

Ocenjivanje u nastavi matematike provodi se na osnovu ocjena razvrstanih u rubrike (sastavnice i načini praćenja) koje su prikazane u donjoj tablici:

usvojenost, razumijevanje i primjena programskih sadržaja	usmeno
	pisano
	domaći
	uradak

Usmeno

U ovu rubriku upisuje se ocjena koja proizlazi iz sveukupnog (usmenog) angažmana učenika na satovima matematike: rješavanja zadataka pred pločom, javljanja i odgovaranja kad ponavljamo staro gradivo, sudjelovanja kad obrađujemo novo gradivo itd. Ova se ocjena najčešće upisuje na kraju cjeline, a prije njenog upisivanja učenik se treba izjasniti o svom mišljenju koju je ocjenu zaslužio, te ga obrazložiti, a učiteljica treba obrazložiti svoje mišljenje. Po potrebi, prije upisivanja ocjene, učenika se može još dodatno pitati pred pločom, iako upisana ocjena neće biti rezultat samo tog odgovaranja, već i ostalog što je gore navedeno.

Pisano

Ovdje se upisuju ocjene iz ispita znanja, kao i ocjene iz ispravka ispita znanja (ako učenik piše ispravak). Radi se o ispitima koje pišemo na kraju cjeline i kojima se ispituje kako je učenik savladao cijelu cjelinu. Takav ispit najavljuje se tjedan dana unaprijed, a sat-dva prije njega zajednički ponavljamo gradivo, te učenici za rad kod kuće dobivaju zadatke slične većini zadataka koji će biti u ispitu.

Sat nakon pisanja ispita, tj. sat na kojem učenik dobiva ispravljeni ispit s ocjenom i na kojem komentiramo rješenja, nakon analize ispita učenik ima pravo pisati ispravak (opet za ocjenu), ako smatra da je naučio bolje od onoga što je uspio pokazati u ispitu. Ispravak se može pisati bez obzira na dobivenu ocjenu (1, 2, 3 ili 4).

U imenik, u rubriku "pisano", upisuju se obje ocjene, i ona iz ispita, i ona iz ispravka, jedna ispod druge. Ispravak ne služi tome da se učeniku omogući naknadno učenje gradiva (od učenika se očekuje da redovito uči!), već samo za slučaj da je učenik naučio, ali je iz nekog razloga taj dan podbacio (imao je "loš dan"). Da se mogućnost ispravka ne bi zlorabila (da ne bi uvijek svi ispravljali), ocjena iz njega se upisuje i onda kad je slabija od ocjene iz ispita znanja. Dakle, ispravak treba pisati samo ako učenik smatra da zaista zna bolje! U suprotnom, neka prizna da se bolje niti nije pripremio i neka prihvati ocjenu koju ima (i neka u idućim cjelinama ozbiljnije uči).

Ukoliko učenik nije prisutan na satu na kojem pišemo ispit, pisat će ga naknadno.

Skala "postotak bodova - ocjene" nije ista za sve ispite. Ona ovisi o važnosti gradiva određene cjeline i o izboru zadataka u ispitu.

Domaći uradak i aktivnost

Budući da se domaći uradak može prepisati, u ovu se rubriku **ne** upisuju ocjene iz jednostavno pregledanog domaćeg uratka, već ocjene koje proizlaze iz znanja pokazanog kroz višeminutne provjere. Naime, to znanje je posljedica učenikove pažnje na satu i samostalnog rada (utvrđivanja gradiva) kod kuće tj. pisanja domaćih zadaća.

Ocjene dobivene iz višeminutne provjere upisuju se sa strane pod bilješke, a nakon svaka tri takva kontrolca, srednja se ocjena upisuje u rubriku "domaći uradak".

Višeminutne provjere najavljuju se sat unaprijed i u njima se pojavljuju zadaci poput onih kakvi su bili za zadaću (samo sa drugim brojevima). One obuhvaćaju zadnje gradivo (sa zadnjih 1-3 sata). Prije pisanja provjere, na satu komentiramo zadaću i razjašnjavamo nedoumice.

U ovu se rubriku upisuju ocjene iz aktivnosti na satovima i iz rada kojeg učenik napravi kod kuće a koji zaslužuje vrednovanje ocjenom.

Do ocjene koja se upisuje u ovu rubriku, može se doći i skupljanjem pluseva i minusa koji se zapisuju pod bilješke. Naime, tri plusa (pod bilješkama) rezultiraju peticom u rubrici "aktivnost". Plus se može dobiti iz težih ili neuobičajenih zadataka koje učiteljica zada na satu (i za koje najavi da su za plus), a isto se tako može dobiti i pisanjem neobaveznih zadaća (učiteljica povremeno zadaje i neobavezne zadatke za zadaću). S druge strane, tri minusa (pod bilješkama) rezultiraju jedinicom u rubrici "aktivnost". Minus se dobiva ako učenik ne napiše zadaću (ali se je prijavio na početku sata da ju nije napisao; a ako se ne prijavi a učiteljica to otkrije onda se dobiva direktno 1), ako zaboravi bilježnicu (a time nema ni zadaću), ako ne donosi pribor i sl.

Plusom se mogu ispraviti minusi (tj. ponište se, ako učeniku tako odgovara).

OCJENE

Odličan (5)

Dobro poznavanje više od 90% obrađenog gradiva. Brzo, samostalno, točno, temeljito i argumentirano rješavanje složenijih zadataka. Odlično povezivanje gradiva te snalaženje u novom gradivu i novim tipovima zadataka. Originalne ideje, kreativnost. Uredne i precizne konstrukcije, crteži i sheme u funkciji zadataka. Redovito pisanje domaćih zadaća.

Vrlo dobar (4)

Poznavanje više od 75% obrađenog gradiva. Umjereno brzo, samostalno i točno rješavanje složenijih zadataka. Vrlo dobro povezivanje gradiva i snalaženje u novom gradivu. Uredne i precizne konstrukcije. Redovito pisanje domaćih zadaća.

Dobar (3)

Poznavanje više od 60% obrađenog gradiva. Polako rješavanje zadataka, po potrebi uz nastavnikovu pomoć, opažanje pogrešaka i popravljanje istih. Pravilno korištenje pribora, uglavnom točne konstrukcije. Uglavnom redovito pisanje domaćih zadaća.

Dovoljan (2)

Poznavanje više od 40% obrađenog gradiva. Točno rješavanje jednostavnih i osnovnih zadataka. Teškoće i nesigurnost u primjeni gradiva. Uglavnom redovito pisanje domaćih zadaća.

Zaključna ocjena

Zaključna ocjena ne mora biti aritmetička sredina svih ocjena. Veću važnost imaju ocjene pod rubrikama "usmeno" i "pisano".

Za pozitivnu zaključnu ocjenu potrebno je imati pozitivne ocjene iz svih cjelina.